

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๙/๒๕๖๔

วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๔

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

ระหว่าง	นายณัฐพร โตประยูร	ผู้ร้อง
	นายอานนท์ นังกา ที่ ๑	
	นายภาณุพงศ์ จาดนอก ที่ ๒	
	นางสาวปณิสยา สิริจิรวฒนกุล ที่ ๓	
	นายพริษฐ์ วัชรภูมิ ที่ ๔	
	นางสาวจุฑาทิพย์ ศิริขันธ์ ที่ ๕	
	นางสาวสิริพัชระ จิ่งธิธพานิช ที่ ๖	
	นายสมยศ พุกผาเกษมสุข ที่ ๗	
	นางสาวอาทิตย์ยา พสวสม ที่ ๘	ผู้ถูกร้อง

๑. ข้อเท็จจริงในคดีโดยสรุป

นายณัฐพร โตประยูร (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ จัดเวทีชุมนุมปราศรัยเวทีธรรมศาสตร์จะไม่ทน ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี ในการปราศรัยของผู้ถูกร้องที่ ๑ กล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์มีสาระสำคัญสรุปว่า ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นั้นหมายถึงกษัตริย์ต้องอยู่เหนือการเมืองและอยู่ใต้รัฐธรรมนูญ พระราชกรณียกิจอันใดที่ทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์มาเกี่ยวข้องกับการเมือง ต่อไปนี้ต้องถูกตั้งคำถามต่อสาธารณะ การอยู่ใต้รัฐธรรมนูญเป็นสาระสำคัญของการปกครองที่พวกเรามีอยู่ แต่ปัญหามันก็เกิดขึ้นเมื่อสถาบันพระมหากษัตริย์พยายามจะขยายพระราชอำนาจผ่านทางคณะรัฐประหาร ปี ๒๕๕๗ พระมหากษัตริย์ถ้ายังเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขต้องไม่เซ็นรับรองการรัฐประหาร หากการรัฐประหารเกิดขึ้นสถาบันพระมหากษัตริย์ต้องยืนอยู่ฝ่ายประชาธิปไตยเท่านั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ กล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์มีสาระสำคัญสรุปว่า นับแต่คณะราษฎร นำโดยท่านปรีดี พนมยงค์ และท่านพระยาพหลพลพยุหเสนา ได้มีการปฏิวัติประเทศสยามจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบ

ประชาธิปไตย และให้กษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ปัจจุบันการใช้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ยังใช้ ยาวมาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน เพราะกษัตริย์อยู่เหนืออำนาจอธิปไตยทั้ง ๓ อำนาจ ได้แก่ อำนาจตุลาการ อำนาจบริหาร และอำนาจนิติบัญญัติ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ วรรคสอง บอกไว้ว่า ผู้ใดจะไม่สามารถฟ้องร้อง พระมหากษัตริย์ได้ แสดงให้เห็นว่า พระมหากษัตริย์อยู่เหนืออำนาจอธิปไตยที่ประชาชนเป็นเจ้าของ เจตนารมณ์ของบทบัญญัติในครั้งนี้นี้ คือ ต้องการให้พระมหากษัตริย์อยู่ในที่ที่เหมาะสมและสามารถอยู่ร่วมกับ ประชาชนคนไทยได้ และที่บอกว่าอยู่เหนืออำนาจอธิปไตย คือการอยู่เหนืออำนาจของประชาชน โดยการที่ประชาชนไม่สามารถแตะต้องได้ เพราะถ้าใครแตะต้องคนนั้นต้องโดนมาตรา ๑๑๒ และผู้ถูกร้อง ที่ ๓ อ่านประกาศกลุ่มแนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม ฉบับที่ ๑ มีสาระสำคัญสรุปว่า นับแต่คณะราษฎร ก่อการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยหวังว่าประเทศจะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอยู่เหนือระบอบการเมืองอย่างแท้จริง แต่หาได้เป็นเช่นนั้นไม่ เมื่อเกิดการรัฐประหาร กษัตริย์ก็ทรงลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้งหัวหน้าคณะรัฐประหาร แนวร่วมธรรมศาสตร์ และการชุมนุมจึงเรียกร้องให้มีการแก้ไขปัญหาวาดำด้วยสถาบันพระมหากษัตริย์ จำนวน ๑๐ ประการ ดังนี้

(๑) ยกเลิกมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ที่ว่าผู้ใดจะกล่าวฟ้องร้องกษัตริย์มิได้ และเพิ่ม บทบัญญัติ ให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถพิจารณาความผิดของกษัตริย์ได้ เช่นเดียวกับที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ฉบับคณะราษฎร

(๒) ยกเลิกประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ รวมถึงเปิดให้ประชาชนได้ใช้เสรีภาพ แสดงความคิดเห็นต่อสถาบันกษัตริย์ได้ และนิรโทษกรรมผู้ถูกดำเนินคดีเพราะวิพากษ์วิจารณ์สถาบัน กษัตริย์ทุกคน

(๓) ยกเลิกพระราชบัญญัติจัดระเบียบทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้แบ่ง ทรัพย์สินออกเป็นทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงการคลัง และทรัพย์สินส่วนพระองค์ที่เป็นของส่วนตัวของกษัตริย์อย่างชัดเจน

(๔) ปรับลดงบประมาณแผ่นดินที่จัดสรรให้กับสถาบันกษัตริย์ให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ ของประเทศ

(๕) ยกเลิกส่วนราชการในพระองค์ หน่วยงานที่มีหน้าที่ชัดเจน เช่น หน่วยบัญชาการถวาย ความปลอดภัยรักษาพระองค์ ให้ย้ายไปสังกัดหน่วยงานอื่น และหน่วยงานที่ไม่มีคามจำเป็น เช่น คณะองคมนตรีนั้น ให้ยกเลิกเสีย

(๖) ยกเลิกการบริจาคและรับบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลทั้งหมด เพื่อกำกับให้การเงิน ของสถาบันกษัตริย์อยู่ภายใต้การตรวจสอบทั้งหมด

(๗) ยกเลิกพระราชอำนาจในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในที่สาธารณะ

(๘) ยกเลิกการประชาสัมพันธ์และการให้การศึกษาที่เชิดชูสถาบันกษัตริย์แต่เพียงด้านเดียว จนเกินงามทั้งหมด

(๙) สืบหาความจริงเกี่ยวกับการสังหารเช่นฆาตราชฎที่วิพากษ์วิจารณ์หรือมีความข้องเกี่ยวใด ๆ กับสถาบันกษัตริย์

(๑๐) ห้ามมิให้ลงพระปรมาภิไธยรับรองการรัฐประหารครั้งใดอีก

ผู้ร้องเห็นว่าการปราศรัยในวันเวลาและสถานที่ต่าง ๆ ของคณะบุคคลดังกล่าวมีเนื้อหาบิดเบือน จาบจ้วง ล้อเลียน หมิ่นพระบรมเดชานุภาพของสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างรุนแรง เป็นการกระทำที่มีเจตนาล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๖๒ การกล่าวอ้างของคณะบุคคลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ามีได้เคารพเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการใช้สิทธิและเสรีภาพพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตยต้องขอขบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๔ การอ้างเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลโดยละเอียดข้อจำกัดของการใช้เสรีภาพตามกติกาสากล และการสนับสนุนให้ใช้เสรีภาพโดยไม่เคารพข้อจำกัด จึงเป็นอันตรายร้ายแรง เพราะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการใช้เสรีภาพในทางที่ผิดกฎหมาย อีกทั้งเมื่อพิจารณาประกาศหรือข้อเสนอต่าง ๆ พบว่าข้อเสนอหลายเรื่องขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญเรื่องการคุ้มครองสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่มีอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ สอดคล้องตามหลักสากลของประเทศที่ปกครองโดยพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยปรากฏรับรองไว้อย่างมั่นคงต่อเนื่องนับแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ จนถึงปัจจุบัน ไม่สามารถกระทำการแก้ไขได้เพราะจะขัดต่อหลักการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งอาจตีความได้ว่า ข้อเสนอในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็นการทำลายหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญที่สัมพันธ์กับข้อห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ เพื่อขอให้อัยการสูงสุดร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ผู้ร้องเห็นว่าอัยการสูงสุดมิได้ดำเนินการใด ๆ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องขอตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคสาม ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยและมีคำสั่งให้คณะบุคคลเลิกการกระทำดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

๒. ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ หรือไม่พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการกระทำของคณะบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ในการจัดการชุมนุมปราศรัย รวม ๖ ครั้ง เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีคำสั่งให้คณะบุคคลดังกล่าวเลิกการกระทำตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๙ วรรคสอง เกี่ยวกับการจัดการชุมนุมปราศรัยของคณะบุคคลในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี ซึ่งตามคำร้องระบุว่าการชุมนุมปราศรัยในวันดังกล่าวมีผู้กล่าวปราศรัย ๓ คน ที่มีการกระทำตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง คือ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคสาม ที่ผู้ร้องจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ ส่วนตามคำร้องที่กล่าวอ้างว่ามีการปราศรัยในการชุมนุมครั้งอื่น ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้ยื่นคำร้อง

ต่ออัยการสูงสุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องเฉพาะการกระทำในการชุมนุมปราศรัยของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ไว้พิจารณาวินิจฉัย

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

คดีนี้มีทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย ปัญหาข้อเท็จจริงมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว ส่วนปัญหาข้อกฎหมายศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้เองโดยไม่ต้องมีพยานบุคคลมาให้ความเห็น จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง

กรณีมีข้อโต้แย้งที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่าคำร้องของผู้ร้องคลุมเครือไม่ชัดเจนและไม่ครบองค์ประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ หรือไม่ เห็นว่า คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การปราศรัยของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวทีธรรมศาสตร์จะไม่ทน ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี มีเนื้อหาบิดเบือน จาบจ้วง ล้อเลียนหมิ่นพระบรมเดชานุภาพของสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นการกระทำที่มีเจตนาล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ โดยอ้างเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งถอดคลิปเสียงที่แสดงถึงการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ กับพวกประกอบมาทำคำร้อง ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของคำร้อง เช่นนี้คำร้องจึงมีความชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ เข้าใจสภาพของการกระทำที่เป็นข้อกล่าวหาสามารถต่อสู้คดีได้ ดังนั้น ข้อโต้แย้งนี้ของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ฟังไม่ขึ้น

ศาลรัฐธรรมนูญกำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติลักษณะการห้ามใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๙ และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๖๒ ได้วางหลักคำว่า “ล้มล้าง” ว่าเป็นภัยร้ายแรงต่อรัฐธรรมนูญและระบอบการปกครองตามรัฐธรรมนูญที่สุดวิสัยที่จะแก้ไขให้กลับคืนได้ นอกจากนั้น เป็นการกระทำที่มีเจตนาเพื่อทำลายหรือล้างผลาญให้สูญสลายหมดสิ้นไป ไม่ให้ดำรงอยู่หรือมีอยู่อีกต่อไป

การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเรียกร้องเพื่อให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยพระราชสถานะของพระมหากษัตริย์ที่ทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญและอยู่เหนือความรับผิดชอบทางการเมืองตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ว่า พระมหากษัตริย์ทรงกระทำผิดมิได้ และให้มีการยกเลิกกฎหมายที่ห้ามผู้ใดล่วงละเมิดหมิ่นประมาท หมิ่นพระบรมเดชานุภาพสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย

ดังกล่าวจะส่งผลให้สถาบันพระมหากษัตริย์ไม่อยู่ในสถานะที่เคารพสักการะอันนำไปสู่การสร้างความเป็นปึกแผ่นและความกระตือรือร้นในหมู่ประชาชน เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพที่เกินความเหมาะสมพอควรโดยมีผลทำให้กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และจะนำไปสู่การบ่อนทำลายการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในที่สุด ทั้งนี้ เพราะพระมหากษัตริย์กับชาติไทย ดำรงอยู่คู่กันเป็นเนื้อเดียวกันนับแต่อดีตถึงปัจจุบัน และจะดำรงอยู่ด้วยกันต่อไปในอนาคต แม้ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยแล้ว ปวงชนชาวไทยยังเห็นพ้องร่วมกันอัญเชิญพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเป็นสถาบันหลักคู่ชาติไทยและถวายความเคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้

แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของไทย เมื่อปี ๒๔๗๕ ให้อำนาจการปกครองเป็นของราษฎรทั้งหลายหรือมาจากปวงชนชาวสยาม คณะราษฎรผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงและประชาชนชาวไทยยังคงเห็นพ้องกันอัญเชิญพระมหากษัตริย์ เพื่อทรงเป็นสถาบันหลักที่จะต้องคงอยู่คู่กับการปกครองระบอบประชาธิปไตยและทรงใช้อำนาจอธิปไตยนั้น ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยเรียกรูปแบบการปกครองนี้ว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและราชอาณาจักรไทยได้คงไว้ซึ่งการปกครองระบอบนี้ต่อเนื่องมาโดยตลอด ทำนองเดียวกับประเทศต่าง ๆ ที่มีความเป็นมาของชาติและเอกราชแตกต่างกัน แต่สิ่งที่เหมือนกันประการหนึ่ง คือ เอกลักษณะหรือสัญลักษณ์ของชาติ รวมถึงทรัพย์สินสมบัติของชาติจะมีกฎหมายห้ามกระทำการอันทำให้มีผลติดต่อเสื่อมสภาพเสียหายหรือชำรุด ข้อเรียกร้องที่ให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้การรับรองพระราชสถานะขององค์พระมหากษัตริย์ว่าทรงเป็นประมุขของรัฐที่ผู้ใดจะกล่าวหาหรือละเมิดมิได้นั้น จึงเป็นการกระทำที่มีเจตนาทำลายล้างสถาบันพระมหากษัตริย์โดยชัดแจ้ง การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ เป็นการเซาะกร่อนบ่อนทำลายการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การออกมาเรียกร้องโจมตีในที่สาธารณะโดยอ้างการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ นอกจากเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง ใช้ถ้อยคำหยาบคาย และยังไปละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนอื่นที่เห็นต่างด้วย อันจะเป็นกรณีตัวอย่างให้บุคคลอื่นกระทำตาม ยิ่งกว่านั้น การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ มีการดำเนินงานอย่างเป็นขบวนการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย แม้การปราศรัยของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ เวทีธรรมศาสตร์จะไม่ทน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี จะผ่านไปแล้ว ภายหลังจากที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ยังปรากฏว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ยังคงร่วมชุมนุมกับกลุ่มบุคคลกลุ่มต่าง ๆ โดยใช้ยุทธวิธีเปลี่ยนแปลงรูปแบบการชุมนุม วิธีการชุมนุม เปลี่ยนตัวบุคคลผู้ปราศรัย ใช้กลยุทธ์เป็นแบบไม่มีแกนนำที่ชัดเจน แต่มีรูปแบบการกระทำอย่างต่อเนื่องโดยกลุ่มคนที่มีแนวคิดเดียวกัน การเคลื่อนไหวของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ และกลุ่มเครือข่ายที่เกี่ยวข้องมีลักษณะเป็นขบวนการที่มีเจตนาเดียวกันตั้งแต่แรก ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ มีพฤติการณ์กระทำซ้ำและกระทำต่อไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีลักษณะของการปลุกกระดมและใช้ข้อมูลที่เป็นเท็จ มีลักษณะของการที่ก่อให้เกิดความวุ่นวายและใช้ความรุนแรงในสังคม

ระบอบประชาธิปไตยมีหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ เสรีภาพ (LIBERTY) หมายถึง ทุกคนมีสิทธิที่จะคิด พูด และทำอะไรได้ที่ไม่มีกฎหมายห้าม เสมอภาค (EQUALITY) หมายถึง ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน และภราดรภาพ (FRATERNITY) หมายถึง บุคคลทั้งหลายมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันช่วยเหลือเกื้อกูลกันฉันพี่น้อง มีความสามัคคีกัน

การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทยนั้น ปวงชนชาวไทยผูกพันกับสถาบันพระมหากษัตริย์มานานนับหลายร้อยปี พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข จึงได้รับความยินยอมจากปวงชนชาวไทยให้ทรงใช้อำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ ทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล สถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยเป็นเสาหลักสำคัญที่จะขาดเสียมิได้ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนั้น การกระทำใด ๆ ที่มีเจตนาเพื่อทำลายหรือทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์ต้องสิ้นสลายไป ไม่ว่าจะโดยวิธีการพูด การเขียน หรือการกระทำต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลเป็นการบ่อนทำลาย ด้อยคุณค่า หรือทำให้อ่อนแอลง ย่อมแสดงให้เห็นถึงการมีเจตนาเพื่อล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์

การใช้สิทธิหรือเสรีภาพของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ไม่เป็นไปตามหลักการประชาธิปไตย การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ เป็นการอ้างสิทธิหรือเสรีภาพเพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงหลักความเสมอภาค และภราดรภาพ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยไม่รับฟังความเห็นของผู้อื่น ไม่ยอมรับความเห็นที่แตกต่างของบุคคลจนถึงกับล่วงละเมิดสิทธิส่วนตัวของบุคคลอื่นที่เห็นต่างด้วยการด่าทอ ระบายพื้นที่ส่วนตัว ยุยงปลุกปั่นด้วยข้อเท็จจริงที่บิดเบือนจากความจริง ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงประจักษ์ว่าการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ มีการจัดตั้งกลุ่มในลักษณะองค์กรเครือข่ายกระทำการใช้ความรุนแรงต่อเนื่อง บางเหตุการณ์ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ มีส่วนจุดประกายโดยการปราศรัยปลุกเร้าให้เกิดความรุนแรงในบ้านเมือง ทำให้เกิดความแตกแยกของคนในชาติ อันเป็นการทำลายหลักการความเสมอภาค และภราดรภาพ ผลของการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ นำไปสู่การล้มล้างระบอบประชาธิปไตยในที่สุด นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงยังปรากฏว่าการชุมนุมหลายครั้ง มีการทำลายพระบรมฉายาลักษณ์ของพระมหากษัตริย์ การแสดงออกโดยลบถากถางเงินซึ่งหมายถึงองค์พระมหากษัตริย์ออกจากธงไตรรงค์ ข้อเรียกร้อง ๑๐ ประการของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ เช่น การยกเลิกมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ การยกเลิกการบริจาดและรับบริจาดโดยเสด็จพระราชกุศล การยกเลิกพระราชอำนาจในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในที่สาธารณะ เป็นข้อเรียกร้องที่ทำให้สถานะของสถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่เป็นไปตามประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของชาติไทยที่ยึดถือปฏิบัติกันตลอดมา ทั้งพฤติการณ์และเหตุการณ์ต่อเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ แสดงให้เห็นมูลเหตุจูงใจของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ว่าการใช้สิทธิหรือเสรีภาพของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ มีเจตนาซ่อนเร้นเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไม่ใช่เป็นการปฏิรูป

การใช้สิทธิหรือเสรีภาพของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ เป็นการแสดงความคิดเห็นโดยไม่สุจริต เป็นการละเมิดกฎหมาย มีมูลเหตุจูงใจเพื่อล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แม้เหตุการณ์ตามคำร้อง

ผ่านพ้นไปแล้ว แต่หากยังคงให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ รวมทั้งกลุ่มในลักษณะองค์กรเครือข่ายกระทำการดังกล่าวต่อไป ย่อมไม่ไกลเกินเหตุที่จะนำไปสู่การล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคสอง ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคตได้

๔. คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

โดยอาศัยเหตุผลดังที่ได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่าการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง และสั่งการให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ รวมทั้งกลุ่มองค์กรเครือข่ายเลิกการกระทำดังกล่าวที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตด้วย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคสอง